

Evaluering af årets opgave i latin

Opgavesættet

I år indstillede 187 elever fra 25 hold sig til eksamen i latin, i forhold til sidste år var der lidt færre eksaminander på lidt flere hold, som det fremgår af skemaet nedenfor.

Som det har været tilfældet de sidste par år, var der flere B end A opgaver, og som vi skrev sidste år, har det været tendensen efter de første par år, hvor næsten ingen benyttede den opgaveform, som blev indført med reformen fra 1987. Siden bekendtgørelsesændringen i 1999 har det været tilladt, at eleverne på et hold individuelt kan vælge, hvilken opgavetype de ønsker at træne i undervisningen. Det er ikke uproblematisk at arbejde med to opgaver på samme hold. Det betyder, at der bliver mindre tid for læreren til at give respons til hver elev. Karaktergennemsnittet er som sædvanligt lavere for B opgaven end for A opgaven, men medens gennemsnittet til eksamen for B-opgaven er 7,7, er gennemsnittet på de hold, der alene har besvaret B opgaven, 8,0, hvilket svarer til eksamensgennemsnittet for alle besvarelser. Det tyder på, at det på blandede hold ofte er de svageste elever, der skriver B opgaven, og sådan burde det næppe være, for faktisk er B opgaven mindst lige så krævende som A opgaven.

A opgaven er en "lettere" bearbejdet originaltekst. Og som vi skrev i sidste års censorrapport, skal "lettere" ikke tages alt for bogstaveligt. Der er faktisk tale om en ret omfattende bearbejdning, selv om der i år er enkelte sætninger, der næsten ordret er taget fra Cicero. Stillede man eksaminanderne over for en ubearbejdet eller lettere bearbejdet latinsk originaltekst, ville eksamensresultatet enten blive meget lavt, eller censorerne måtte kompensere ved bedømmelsen.

B opgaven indeholder også en versionsopgave. Det afsnit, som skal (kontrol)oversættes, er ubearbejdet, dvs. ofte sprogligt mere krævende end A opgavens version. Det er derfor vigtigt, at eleverne forberedes grundigt på versionskrivning i undervisningen. Kontroloversættelsen tæller en tredjedel af eksamenskarakteren, og det er ofte i kontroloversættelsen, de største vanskeligheder viser sig. B opgavens tekstgrundlag har gennem årene som regel ligget omkring republikkens slutning, og altid prosatekster. Opgavekommissionen har arbejdet meget med at stille opgaver i poetiske tekster, men indtil videre opgivet, især af sproglige grunde. Efter reformen har alle læst filosofiske, historiske, politiske og retoriske tekster, og det giver et noget større spillerum for opgavekommissionens tekstvalg. Hertil kommer, at den nye læreplan åbner mulighed for, at opgavekommissionen kan foretage nogle mindre sproglige ændringer i den del af teksten, der skal kontroloversættes. Derved bliver det muligt at stille opgaver i tekststykker, som er velegnede indholdsmæssigt, men som nu må opgives af sproglige grunde.

Gennemsnittet for hele årgangen ligger, som det plejer omkring 8.

TENDENSER I VALG AF OPGAVENTYPE

	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05
skoler i alt	25	27	23	32	22	26	28	29	31	29	28	18	24	23	25
kun A opgaver antal	14	18	16	13	8	13	12	5	12	8	1	3	7	3	7
%	56,0	66,7	69,6	40,6	36,4	50,0	42,9	17,2	38,7	27,6	3,6	16,7	29,2	13,0	28
kun B opgaver antal	3	0	1	4	7	4	4	10	7	5	4	3	5	7	7
%	12,0	0,0	4,3	12,5	31,8	15,4	14,3	34,5	32	17,2	14,3	16,2	20,8	30,4	28
blandet antal	8	9	6	15	7	9	12	14	12	16	23	11	12	13	11
%	32,0	33,3	26,1	46,9	31,8	34,6	42,9	48,3	39	55,2	82,1	61,1	50	56,5	44
besvarelser i alt	163	193	157	209	161	178	194	231	225	226	231	130	172	196	187
A-opgaver antal	132	170	133	145	99	123	125	119	120	119	117	68	79	77	81
%	81,0	88,1	84,7	69,4	61,5	69,0	64,4	51,5	53,3	52,7	50,6	52,3	46	39,3	43,3
B-opgaver antal	31	23	24	64	62	55	69	112	105	107	114	62	93	119	106
%	19,0	11,9	15,3	30,6	38,5	30,9	35,6	48,5	46,6	47,3	49,4	47,7	54	60,7	56,7

Statistik over karakterer i skr. latin

ÅR	A	B	Total
95	8,2	7,9	8,1
96	8,2	8,1	8,1
97	8,1	8,1	8,1
98	7,6	8,4	8,0
99	8,3	7,6	7,9
00	8,5	7,8	8,1
01	8,8	7,1	7,9
02	8,8	7,7	8,3
03	7,8	8,5	8,2
04	8,6	7,5	8,0
05	8,5	7,7	8,0

Karakterstatistik 2005

Karakterernes fordeling A-opgave

	13	11	10	9	8	7	6	5	3	0	total
antal	0	13	19	15	9	11	7	4	3	0	81
%	0,0	16,0	23,4	18,5	11,1	13,6	8,6	4,9	3,7	0,0	99,8

Gennemsnit A-opgaver (688:81)=8,49

Karakterernes fordeling B-opgave

	13	11	10	9	8	7	6	5	3	0	total
antal	0	8	17	16	15	17	17	10	6	0	106
%	0	7,5	16,0	15,1	14,2	16,0	16,0	9,4	5,7	0	99,9

Gennemsnit B-opgaver (815:106)=7,69

Karakterernes fordeling latin

	13	11	10	9	8	7	6	5	3	0	total
antal	0	21	36	31	24	28	24	14	9	0	187
%	0,0	11,2	19,3	16,6	12,8	15,0	12,8	7,5	4,8	0	100

Gennemsnit A- og B-opgaver 7,95

1. kvartil 6,49

Median 8,27

3. kvartil 9,78

A Opgaven

Ciceros fortæller i De Officiis historien om, hvordan den romerske ridder Gaius Canius ikke var tilstrækkelig forsigtig, men blev taget ved næsen og lod sig narre til at købe en pragtfuld park i Syrakus af pengemanden Pythius. Historien er en lille perle: den er kort, rummer en klar og vittig pointe og kontrasterer og portrætterer den alt for ivrige Canius og den imødekomme, men snedige Pythius, der ved at udnytte sin lokale magt og sine økonomiske forbindelser. Teksten er sprogligt overkommelig og dramatiseret med direkte replikker, som egner sig til en eksamensopgave. Den kunne således for større dele anvendes umiddelbart med mindre ændringer. I første afsnit har kommissionen dog ladet de rolige komplicerede oblique konstruktioner, som Cicero bruger som introduktion til historien, forenkle eller for nogens vedkommende omskrive til direkte replikker.

Mens versionerne i de senere år har ligget nær ved minimum på 150 ord, var opgaven i år tæt på maximumgrænsen, dvs. ca. 10 % længere. På den måde kunne kommissionen undgå at beskære teksten voldsomt og lade historien fremstå i alt væsentligt med alle pointerne, sådan som Cicero fortæller den.

Karaktergennemsnittet på 8,5 tyder på, at opgaven har haft en passende sværhedsgrad. De fleste elever har forstået hovedtrækkene i tekstens handlingsgang, og næsten alle oversætter hele teksten. Selv om der er flere hold med mange dygtige elever og et højt karaktergennemsnit, viser besvarelserne generelt en god differentiering. Nogle få besvarelser viste næsten fuldstændig misforståelse af teksten og afslører fx fra et tidligt tidspunkt, at de ikke har forstået rollefordelingen i historien. Opgaven rummede ud over simple sætningskonstruktioner fx flg. idiomer:

- Akkusativ med infinitiv
quid eos facere vellet (l. 8)
- Absolut ablativ
nullis cymbis visis (l. 18)
- Konjunkt participium
Canis cupiditate incensus (l. 14)
- Effektive genstandssætninger og finalsætninger
petivit, ut ... piscarentur (l. 7-8)
contendit a Pythio, ut hortos venderet (l. 14-15)
- Relativsætninger med konjunktiv
ubi se oblectare ... posset (l. 1-2)
qui esset ut argentarius ... graciosus (l. 6-7)
quod sciam (l. 19)
- Interrogative ledsætninger
quid eos facere vellet (l. 8)
num feriae piscatorum essent (l. 18-19)
quid accidisset (l. 20)
- Konjunktiv i hovedsætning
quid faceret (l. 21)
- (Substantiveret) relativ sætning som subjekt for verballed i hovedsætning
quidquid est piscium Syracusis, est hoc loco (l. 12-13)
- Artens genitiv
cymbarum (l. 9), *piscium* (l. 13)

Som ovenfor nævnt blev de komplicerede oblikke konstruktioner i Ciceros rolige introduktion omformuleret ganske kraftigt. Således også Pythius' tilbud til Canius om at gøre brug af hans park, som om det var hans egen, hvor der hos Cicero står *Pythius ei quidam ... venales quidem se hortos non habere, sed licere uti Canio, si vellet, ut suis (dixit)*, der ville være håbløst i en eksamensopgave. Kommissionen havde ventet, at det barberede udtryk *Sed tibi licet hortis meis sicut tuis uti* med infinitiven *uti* som subjekt for *licet*, ablativerne *hortis meis* og *tuis* styret af *uti* og hensynsdativen *tibi* ville volde problemer. Det var vel også her, fejlfrekvensen var størst, men mange elever kunne på trods af misforståelser af den præcise syntaks få noget fornuftigt ud af teksten og derved fange pointerne i historien. De fleste kunne komme videre og – skønt nogle ikke havde forstået pointen i Pythius' tilbud – forstå væsentlige dele af historiens opfølgning.

Opgavens samlet vanskeligste del er nok linje 6-8 med tre sidestillede ledsætninger, den første med en lidt kompliceret relativsætning med konjunktiv, den anden indeholdende *peto* med *ab* fulgt op af en *ut*-sætning, mens den tredje rummer en interrogativ ledsætning *quid eos facere vellet* med infinitiv nexus. De fleste elever får gengivet den relative sætning nogenlunde rigtigt, men kun ganske få brillerer ved gengivelse af konjunktiven i den relative sætning, ligesom ingen praktisk talt er opmærksom på den politiske konnotation af *graciosus*. Udtrykket *ut argentarius* har generet en del. Nogle udelader *ut* og gengiver *argenta-*

rius...gratiosus som prædikatsled, mens andre opfatter *ut* som final konjunktion med konjunktiv og gør sætningen til en final ledsætning. Værre er det naturligvis, når *gratiosus* som følge af ordstillingen knyttes til *ordines*. Erfaringsmæssigt volder *peto* problemer. I år har de fleste forstået det idiomatiske udtryk med *ab* og *ut*-sætningen som objekt og oversætter tilfredsstillende, undertiden dog upræcist fx "spurgte dem om de ville fiske" e.l. Nogle elever har ikke gennemskuet den infinitte konstruktion *eos facere*, men gengiver sætningen fx "hvad han ville gøre" – uden væsentlige konsekvenser for forståelsen af teksten i øvrigt.

Det konjunkte participium *incensus* (l. 14) med ablativen *cupiditate* fulgt op af *contendit a Pythio, ut...* bliver i nogle besvarelser gengivet som et attribut til Canius, fx "den lidenskabelige Pythius" e.l. eller som attribut til *cupiditate* "flammende begær", nogle få elever laver forkert ordbogsopslag og oversætter ordet "der ikke var optaget på borgerlisten" o.l. De fleste forstår betydningen af *contendit a Pythio, ut...*, men hos nogle gengives verbet "anstrengte sig" o.l., og *ut*-sætningen forsøges gengivet finalt.

Ingen version uden absolut ablativ. De fleste elever gengiver *nullis cymbis visis* (l. 18) rigtigt, men i en del besvarelser bliver *visis* oversat "synlige" o.l. Det kan skyldes, at konstruktionen ikke er forstået, eller måske snarere forkert ordbogsopslag, fordi eksaminanderne ikke kan bøje *video*.

At version er en øvelse i præcis oversættelse fra latin til dansk, hvor man skal vise forståelse af de latinske idiomer, er de fleste klar over. Der er mange særdeles fine og præcise gengivelser. De mere jævne besvarelser er kendetegnet ved upræcise gengivelser, der ofte skyldes usikkerhed og/eller manglende opmærksomhed i morfologi, sætningsanalyse, ordbogsopslag og idiomatik. For nogle få er latinsk morfologi, syntaks og semantik som russisk roulette – bortset fra bedømmelsen. Og sådan har det jo altid været.

Hyppige unøjagtigheder er upræcis gengivelse af verbernes tempus (især *ceperant* (l. 10) og *accidisset* (l. 20)) og modus (*faceret* (l. 21)), forkert forståelse af kasus/ordklasse (fx *Syracusis* (l. 2 og 13), der gengives "for syrakusanerne, syrakusanernes, syrakusanske" e.l.; *gratiosus* (l. 7) knyttet til *ordines*, jf ovenfor; *tempore* (l. 9) knyttet til *cenam* og gengivet "ved spisetid"; *incensus* (l. 14) knyttet til *cupiditate*, jf ovenfor) og forkert ordbogsopslag (fx *pedes* (l. 10) gengivet som "infanterist"; om *incensus* (l. 14) og *visis* (l. 18) jf ovenfor).

Pythius' profession som vekselerer (*argentariam faciebat* (l. 2)) bliver i en del besvarelser til, at han var ved at bygge en bank. Og Pythius bliver i kraft af *gratiosus* hos de fleste til en afholdt person, skønt hans integritet vel er tvivlsom. Det går vel an, men værre er det når mange elever oversætter *familiares suos* (l. 17), som om Canius arrangerer en strandtur med picnic for kernefamilien.

B Opgaven

I bedømmelsen af opgaven vægter de to sproglige delopgaver to tredjedele af karakteren, og derfor er det naturligvis særlig afgørende at finde en tekst, hvori der kan stilles passende sproglige opgaver. Med denne tekst var det lykkedes at finde en tekst, hvis indholdsmæssige

kvaliteter er uimodsigelige, og som, hvad der ikke forekommer så ofte, har både en længere passage med kortere sætninger, som egner sig fortræffeligt til kontroloversættelse, og en sætning, som er velegnet til syntaktisk analyse. Seneca er en hyppigt læst forfatter i gymnasiet, og alle elever må anses for at være blevet præsenteret for i al fald stoicisme og epikuræisme. Opgaveteksten, der er taget fra Senecas 91. brev til Lucilius, tager udgangspunkt i Lyons brand i 58 e.Kr. og berører mange centrale stoiske tanker og begreber.

Det er censorernes opfattelse, at sværhedsgraden var passende. Karaktergennemsnittet lå noget lavere for B opgaven end for A opgaven, men det er interessant at se, at, medens gennemsnittet for B opgaven målt på alle besvarelser var 7,7, så lå gennemsnittet for B opgaverne på 8 på de hold, som alene skrev B opgaver. A opgaven kan ret let bearbejdes til et niveau, som bestemmes af opgavekommissionen, det er ikke helt så let for B opgavens vedkommende, derfor er det interessant at se, at selv under den nugældende bestemmelse for faget kan de elever, som er forberedt på B opgaven, skrive den til samme resultat som gennemsnittet for begge opgaver.

Opgaven fungerede godt, den gav god mulighed for at differentiere, og det ses tydeligt af karakterstatistikken, at karaktererne fordeler sig pænt over hele skalaen, stadi gvæk med for mange eksaminander med karaktererne 5 og 6, selvom der var en forbedring i forhold til sidste år.

1. Kontroloversættelsen

Som bekendt går opgaven ud på, at eksaminanden skal gengive teksten så ordret som muligt, så at sige besvare spørgsmålet: hvad står der egentlig på latin? Eksaminanderne skal altså i deres oversættelse ramme flest muligt af de punkter, hvor den trykte oversættelse er så fri, at den ikke gengiver originalens grammatiske konstruktioner. I bedømmelsen indgår ud over sprogrigtighed på dansk hvor mange af de punkter, hvor den trykte oversættelse forholder sig "frit" til den latinske tekst, eksaminanden rammer.

Opgaven træner eleverne i at arbejde med og kontrollere oversættelser af en latinsk originaltekst, hvilket svarer til den måde, de fleste elever senere i deres studier kommer til at arbejde med latin på.

Opgaven fordrer lige så store færdigheder i versionskrivning som A opgaven. Det er jo netop i færdigheden i selvstændigt at forholde sig til den latinske tekst, at eksaminanden viser sit niveau. Det er derfor vigtigt, at der arbejdes systematisk med versionskrivning i det skriftlige arbejde, når der arbejdes med B opgaven.

Eksaminanderne har oftest de største vanskeligheder i kontroloversættelsen. I år klarede de fleste denne delopgave på samme niveau, som de klarede den syntaktiske analyse. Der er dog selv med en opgave med så korte sætninger en del eksaminander, som ikke er i stand til at udnytte kontroloversættelsen til at undgå, at nogle sætninger bliver til sort tale.

Versionsstykket bestod af 8 korte helsætninger. Der var mange punkter, som kunne markeres, mindst 18, og sværhedsgraden må betegnes som overkommelig. Den ret frie trykte oversættelse sikrede eksaminanderne god mulighed for selvstændige præstationer, og censorerne god mulighed for at bedømme disse.

I årets opgave kunne følgende punkter markeres:

cinis	i graven
aequat	bliver ... lige
nascimur	vi er ...af fødsel
pares morimur	men lige i døden
idem..quod..dico	der er ingen forskel
incolis	de mennesker, der bor
urbium	i dem
tam..quam Roma est	men det blev Rom også
conditor ille	den mand som gav os
distinxit	opdelt
nominum claritate	berømmelse
dum sumus	i vores levetid
ventum est	vi er nået
finem mortalium	livets ende
discede	væk med
esto	skal gælde
quae terram premunt	på jorden
ubi pax evenerat	når krigen var ovre

I bedømmelsen af opgaven vægtes antallet af punkter, der er med. En version, der således blot er en fri gengivelse af den trykte oversættelse, vil resultere i et 00 for denne delopgave, selv om den gengiver tekstens indhold.

2. Analyse

Delopgaven i syntaktisk analyse var lidt længere end sædvanligt, idet den indeholder tre finitte nexus, ingen infinitte nexus, men en apposition til subjektet og et participium konjunktum (*sciturus*), der har en ledsætning som direkte objekt. Mange eksaminander finder flere nexus, fx ve d at opfatte det konjunkte participium som en finit sætning eller infinitiven med objektet geometriam som akkusativ med infinitiv. Det gælder mange eksaminander, at de finder en infinit neksus, når der optræder en akkusativ i nærheden af en infinitiv, uden at det overvejes eller kontrolleres i oversættelsen, om der rent faktisk kan være tale om et neksusforhold. Undertiden opfattes den postulerede akkusativ med infinitiv som en ledsætning, og der kan da fx stå "ledsætning i form af en akkusativ med infinitiv". Det tyder på, at sætningsbegrebet ikke står lige klart for alle.

Det er naturligvis helt i orden at anvende termene hovedsætning og ledsætning eller bisætning, men hovedsætningsbegrebet er jo under omtolkning eller afvikling i disse tider. En helsætning er jo én hel sætning, hvor et eller flere led kan være en ledsætning. Alternativt til betegnelsen helsætning, møder man undertiden betegnelsen hovedsætning. Det, som man "i gamle dage" kaldte en hovedsætning, kaldes nu undertiden for helsætningsstamme eller helsætningsrest. Når fx subjektet er en sætning, er det lidt ulogisk at sige, at subjektet står i en anden sætning end verbalet. I sætningen "At solen skinner, er da dejligt" skulle hovedsætningen være "er da dejligt", men den savner jo sit subjekt.

Opgiver man betegnelsen hovedsætning (og for den sags skyld også de to andre lidt uskønne betegnelser (helsætningsstamme eller -rest), kunne analysen af årets helsætning se således ud:

Alexander subj. finit nexus med coeperat
Macdonum rex -> Alexander
Macdonum -> rex
discere geometriam dir. obj-> coeperat
geometriam dir. obj. -> discere
coeperat verballed, nexus med Alexander
infelix adjektivisk-> Alexander
sciturus adjektivisk -> Alexander

Substantivisk (interrogativ) ledsætning, dir. objekt -> sciturus
quam adv -> pusilla
pusilla subj.prædikativ -> terra
terra subj. finit nexus med esset
esset finit nexus med terra

Adj. ledsætning -> terra
ex qua præp.forb -> minimum /evt. ->occupaverat
minimum dir. obj. -> occupaverat
occupaverat verballed finit nexus med implicit subjekt [Alexander]

På nogle hold tyder eksaminandernes besvarelser på, at der ikke er arbejdet med en fælles opstilling af analysen. På disse hold synes resultatet at blive ringere end der, hvor eksaminander kan støtte sig på en indlært metode. Man støder endvidere undertiden på hele hold, som har lært en metode, der måske er lidt vel kompliceret, og som tilsyneladende ingen rigtig kan anvende. Fx havde en skole indlært en metode, hvor eksaminanderne rubricerer samtlige ord under overskrifterne, hovedsætning, nexus, overled og underled. Det kunne kun en på holdet gøre til en middelkarakter.

I en del besvarelser er der kun gjort rede for enkelte ord. Det er vigtigt i undervisningen at træne en opstilling af analysen, der sikrer, at eksaminanden behandler alle ord. Som vi plejer at slutte, er der stadig besvarelser, som blander morfologisk og syntaktisk analyse, men de bliver færre.

3. Tekstforståelse

Eksamensteksten var i år et uddrag af Senecas brev 91 til Lucilius. Teksten tager udgangspunkt i Lyons brand i 58 e.Kr og er stilet til Liberalis, der netop stammede fra denne by. Som så ofte tager Seneca et konkret udgangspunkt for sine mere almene og teoretiske overvejelser.

Teksten er en opfordring til at bære livets mange tilskikkelser, som rammer både høj og lav, med stoisk ro, eller *aequanimitas*, som det stoiske begreb hedder i teksten. Det stoiske menneskesyn, at over for skæbnen og tilfældet er alle mennesker lige, fører i teksten over i formuleringer om *jus humanum*, og hele denne problemstilling er meget vanskelig for Alexander den Store at forstå. Ikke kun Alexander, men også en del elever har vanskeligheder med at komme i dybden med teksten, og svarer meget konkret på, hvad det er Alexander har svært ved, fx at han ikke er god til landmåling (geometri). Mange elever er ikke i stand til at udnytte den hjælp, der ligger i selve opgaveformuleringen og yderligere kan hentes fra delspørgsmålene i opgave 4. Når opgaveformuleringen er tvædelt, som det er tilfældet i årets opgave, er det vigtigt at begge dele af spørgsmålet bliver besvaret, og at der konkluderes samlet.

I teksten er der mange stoiske begreber, og delspørgsmålene i opgave 4 nævner en del af dem. Begreberne er centrale, og det skal indrømmes, at opgaven er vanskelig for den elev, som aldrig har hørt om romersk filosofi.

De gode besvarelser har sans for at behandle de centrale begreber og finder dem i teksten. Svagere elever veksler mellem referat og citat på en måde, så citaterne nærmest forstyrrer læsningen, uden at de bidrager til tekstforståelsen.

4. Tekstbaggrund

Spørgsmålene til tekstbaggrund er spørgsmål til teksten, og de kan ikke besvares, uden at teksten udnyttes. Samtidig kan eksaminanderne udnytte spørgsmålene som en inspiration til besvarelsen af opgave 3, tekstforståelse. Mest populært var spørgsmål b) om forskellige holdninger til døden, her kunne eleverne også udnytte deres viden fra græsk eller oldtidskundskab. Elevernes valg af opgaver fremgår af listen:

Elevernes valg af opgaver

		Besvarelser
a)	Sammenlign tekstens udsagn om lighed (fx linje 6-14) med den politiske virkelighed under Nero.	18
b)	Sammenlign tekstens holdning til døden med andre holdninger til døden (fx Herodot, Sokrates, epikuræerne, kristendommen).	55
c)	Find nogle stoiske nøglebegreber i teksten, og forklar dem.	36
d)	Diskutér det billede, Seneca tegner af Alexander den Store.	36
e)	Gør med udgangspunkt i linje 7-11 rede for tekstens syn på menneskerettigheder (<i>jus humanum</i>).	17
f)	Sammenlign dette brev med andre typer breve fra antikken eller senere tid.	6
g)	Diskutér betydningen af <i>sors</i> (linje 1), <i>fortuna</i> (linje 2) <i>necessitas</i> (linje 6) og	10

	<i>fatum</i> (linje 7).	
h)	Giv eksempler på retoriske og/eller stilistiske virkemidler i teksten	14
i)	Beskriv <u>enten</u> fig.1 <u>eller</u> fig.2. Giv på baggrund af denne bskrivelse en redegørelse for, hvad billedet forestiller og betyder.	8